

INTERVIEW Karen Soeters (49) redt dieren in overstromingsgebied Oekraïne

'Snel de schuilkelder in, een raketaanval'

Zelfs bombardementen houden Karen Soeters (49) niet tegen om dieren uit het overstromde rampgebied in Oekraïne te redden. „We horen, zien en ruiken het oorlogsgeweld”, zegt Soeters, oprichter van de Nederlandse dierenbeschermingsorganisatie 'House Of Animals'. Met gevaar voor eigen leven is de dierenbeschermster vlakbij de frontlinie aan de slag.

Annemarie de Jong
a.de.jong@mediahuis.nl

Dnipro ■ In de weilanden ziet ze rook opstijgen. „Daar zijn raketten neergekomen”, vertelt ze bellend op de achterbank van een Oekraïense auto. Ze draagt een kogelwerend vest over haar blauwe blouse. „Heb ik ook nog nooit meegeemaakt, maar het moet hier om veilig te kunnen reizen.”

Zojuist heeft ze dierenasiel Pegasus bezocht, in het oosten van Oekraïne. „Heel indrukwekkend.” Voor de oorlog zaten hier ongeveer vijfhonderd dieren, dat zijn er nu wel duizend. Noodgedwongen hebben gevluchte Oekraïners hun dieren achtergelaten in dit asiel, vlakbij de frontlinie. Soeters: „Daar komen nu de geredde dieren uit het overstromde gebied nog eens bij. Pegasus barst uit zijn voegen.”

Ze heeft een 'pittige nacht' achter de rug. „Er is een raketaanval geweest in de buurt. We werden vannacht uit ons bed gehaald door de beveiliging en moesten snel de schuilkelder in. Dat was toch wel een bizarre ervaring. Gelukkig zijn er geen doden en gewonden gevallen.”

Twee weken geleden werd de Kachovka-stuwdam in de Zuid-Oekraïense regio Cherson opgeblazen. Veel mensen en dieren konden geen kant op in de ondergelopen straten. „Iedereen is totaal overonderdood door die watersnoodellen-de.”

Uit alle macht proberen medewerkers en vrijwilligers van dierenasiel Pegasus dieren uit het overstromde gebied naar een veilige plek te brengen. Wadend door het water met een kooi kippen boven het hoofd. Of met een doorweekte hond in de armen. „Een dierenbeschermster is daarbij in zijn bootje door de Russen beschoten en gewond geraakt. En hij is niet de enige. Het is te erg voor woorden.”

Wrachtwagens vol

Het is 'een levensgevaarlijke reddingsoperatie', vertelt ze. „Er liggen ook mijnen en explosieven onder het water.” Het houdt lokale dierenbeschermers niet tegen om dieren uit het rampgebied te halen. Wrachtwagens vol. Het gaat om honden, katten, paarden, koeien, varkens en zelfs wilde beesten. „Dieren die vastzaten aan de ketting hadden geen schijn van kans en zijn verdrinken”, zegt Soeters.

In september 2022 wilde ze al met een team naar Pegasus. „Toen kon het niet. Het was te gevaarlijk. Nu is het eigenlijk niet veel beter, maar we wilden toch.” Via chat-

Een hond klampt zich vast aan zijn redder in nood.

FOTO SERHII KOROVAYNY

groepen op Viber hebben de Nederlandse dierenbeschermers dagelijks contact met geestverwanten in Oekraïne. Na de doorbraak van de stuwdam wilde Soeters de situatie met eigen ogen zien. „Om te kijken wat we kunnen doen en waar deze mensen behoefte aan hebben. We moeten ze helpen, ze hebben ons nodig”, zegt de Amsterdamse. „In Pegasus hebben we veel dieren gezien die gered zijn uit het overstroomingsgebied. Ze komen daar vooral ondervoed, verkleumd en uitgedroogd aan. Ik heb puppy's, kittens, oudere dieren, bokjes, echt van alles.” De teller staat op 150 geredde dieren. „Het mooie is dat 65 dieren alweer geadopteerd zijn. Mensen zijn heel erg welwillend om een dier op te nemen.”

Karen Soeters vertelt dat ont-heemde dieren vaak over hun toeren binnenkomen in het asiel, maar na een tijdje toch kalmeren. „Maar als het bijvoorbeeld gaat onweten zie je het trauma weer terug. Dan zijn ze echt helemaal niks meer.”

In Pegasus verblijven ook de onafscheidelijke kameel Yasha en ezel Masha. Gered uit een dieren-tuin in Zaporizja. „Ze wilden Yasha aan de leeuwen voeren. Nu heeft-ie een prachtig leven in Pegasus.” Soeters zette vorig jaar een

geslaagde actie op touw voor goede huisvesting voor de kameel en ezel. „Yasha is ontzettend chagrijnig naar mensen, maar dat vind ik zeer begrijpelijk. Hij is heel beschermend naar zijn maatje Masha. Alleen de verzorgers hebben met veel geduld zijn vertrouwen weten te winnen. Hij schuurt zelfs een beetje met zijn hoofd tegen ze aan.”

Aan de ketting

Hoe groot de inspanningen van de lokale dierenbeschermers in Pegasus ook zijn; de situatie blijft schrijnend. Vanwege capaciteitsgebrek liggen honden in benches of aan de ketting op het terrein. „Heel triest om te zien. Het zijn noodoplossingen om dieren uit het overstroomingsgebied op te kunnen vangen”, zegt Soeters. „We gaan 35.000 euro doneren om een nieuw verblijf voor de honden te maken.”

Pegasus smakt ook naar voer, medicijnen en andere benodigdheden. „Er is een tekort aan alles.” House of Animals zamelt via donaties geld in voor noodhulp. „Als het water gaat zakken wordt het menselijk en dierenleed pas echt zichtbaar.” Ze is bang voor een uitbraak van ziektes door lichamen en kadavers die in het water drijven. „De volgende ramp.”

Onderweg zag ze veel zwervende

den. Bij een tankstation sloot ze in no time vriendschap met een pup, die ze zachtjes in haar vingers liet bijten. Ze haalde nog even wat teken uit zijn vacht. Natuurlijk wil ze zo'n hummel het liefst mee naar huis nemen. „Maar dat kan niet en het is ook niet de oplossing.” Honden naar Nederland halen duurt inclusief bloedtest, vaccinaties en quarantaine ongeveer een half jaar.

Belangrijk is volgens Karen Soeters 'noodhulp in Oekraïne zelf'. „En er moet gesteriliseerd worden. Want al die dieren op straat planten zich voort. En er was al een zwervdierenprobleem in Oekraïne.” Steriliseren kan voor gemiddeld twintig euro per kat.

Afgelopen donderdag vertrok Soeters met haar team naar Oekraïne. Vanuit Nederland vlogen ze naar Polen. Om files te omzeilen zijn ze lopend de grensovergang bij Medyka overstoken en daar opgepikt door een auto. De hele reis hebben ze twee beveiligers bij zich.

Dagenlange rit

Een dagenlange rit van groen (veel) naar rood (gevaarlijk) gebied. Met tussenstops in onder andere Odessa, voor een bezoek aan Oekraïense vrijwilligers van 'Cat Crew' die straatkatten opvangen. „Odessa is prachtig. Het ene mo-

Tijdens een dagenlange rit naar het rampgebied komt dierenbeschermster Karen Soeters veel zwervhonden tegen.

Karen Soeters te midden van het actieteam in Oekraïne.

FOTO HOUSE OF ANIMALS

ment loop je in een parkje met bloemen, drink je koffie en lijkt er niets aan de hand. En een paar straten verder sta je bij een gebouw waar drie dagen eerder bij een bominslag zes doden zijn gevallen. Gebouw naar de filistijnen en alle ramen in de omgeving lagen eruit. Dat is heel confronterend.”

Ook tegenover dieren vinden barbaarse toestanden plaats. Eerder staken Russische militairen een kattenverblijf in brand, waarbij dieren levend zijn verbrand. „Ver-volgens reden ze naar een ander asiel en schoten daar alle honden die blaften dood.” Soeters bezocht de onheilsplekken vorig jaar.

Ze merkt dat de bevolking nu 'op' is. „Het ergste is de constante dreiging en angst: gaat vannacht het luchtalarm af? Moeten we ons bed uit, de schuilkelder in? Mensen zitten in afschuwelijke omstandigheden en het houdt maar niet op.” Is ze zelf bang tijdens deze missie? „Ik kan er wel stoer over doen,

maar het is toch spannend als je zo'n oorlogsgebied ingaat. Er worden nog steeds bommen gegooit.” Tegelijk wil ze de 'angst niet toelaten'. „Ik probeer er niet over na te denken. De mensen die hier zijn achtergebleven voor de dieren, en zelf vaak niks meer hebben, dat zijn echte helden.”

House of Animals zet zich sinds het begin van de oorlog in om dieren te helpen. Eerder werd ruim een half miljoen euro ingezameld waarmee meer dan 100.000 Oekraïense honden, katten, konijnen, cavia's, paarden, geiten en schapen van de hongerdood zijn gered. De organisatie stuurt dertig vrachtwagens vol voer.

Geen stroom

Dierenasiel Pegasus kreeg onder meer een aggregaat omdat er 's nachts urenlang geen stroom is. „Waarvoor alle medicatie in de koelkast bedierf”, vertelt Soeters. „Prachtig om te zien dat daar nu een goedgevulde koelkast staat.”

Waarom ze zich, soms met gevaar voor eigen leven, dag in dag uit inzet voor dieren? „Omdat ze niet voor zichzelf kunnen opkomen”, klinkt het nuchter. Eerst nog een dierenopvang bezoeken en dan woensdag terug. „Ik zou veel meer willen doen. Het voelt alsof het nooit genoeg is.”

De bevolking is op. Het ergste is de constante dreiging en angst